

det ønske og løfte, som handelsministeren fremsatte ved undergrundsudvalgets nedsættelse den 16. december 1975, om at „der bliver fuld offentlighed omkring sagen, således at perspektiverne i denne kan indgå i den almindelige energipolitiske debat“, og som ministeren siden har gjort alt for at hindre opfyldelsen af.

Ekspropriationserstatning.

Spørgsmålet om ekspropriationserstatning vil formentlig i givet fald blive gjort til genstand for en retssag og skal ikke behandles udtømmende her.

Dog skal det understreges, at der må blive tale om et meget overskueligt beløb, som på ingen måde kan virke afskrækkende.

Der er undertiden i debatten og i forhandlingerne henvist til de store investeringer, bevillingshaverne har risikeret. I virkeligheden drejer det sig efter deres egne opgivelser om i alt 1 mia kr. for hele perioden, svarende til gennemsnitlig ca. 70 mill. kr. årlig! (Det er kun en lille del af, hvad de pågældende selskaber burde have betalt i skat her i landet. Men en sådan betragtning har næppe større gyldighed i en retssag om erstatning). Med rente og rentes rente angiver A. P. Møller beløbet til 1,6 mia kr. (Hvilket viser, at man i hvert fald beregner sig en højere rente, end man betaler skatteyderne ved sine lån gennem skibskreditfonden).

Det er imidlertid ikke *investeringerne*, men bevillingen, der skal ydes erstatning for. Det er i den forbindelse ligegyldigt, om DUC har investeret 1 eller 10 eller 100 mia kr. DUC har taget en chance. Hvis pengene er tabt, så er det DUCs sag — det vedkommer ikke staten eller ekspropriationserstatningen!

Og hvis man holder sig til DUCs egne opgivelser, så har pengene været givet dårligt ud:

De gjorde gasfund kan ikke bære en lønsom produktion, så på dette område er der *intet* at erstatte.

De gjorde oliefundets værdi må vi kræve opgjort efter den indvindingskapacitet, der indtil nu er opnået, sammenholdt med de regnskaber, der danner baggrund for DUC-selskabernes skattebetaling her i landet, og derefter rundhåndet udstrakt over resten af koncessionsperioden. Det kan næppe blive store summer.

Andre råstoffer end kulbrinter.

Forslaget omfatter olie- og gasforekomster m. v. Dette tager sigte på, at eneretsbevillingen ud over olie og gas (kulbrinter) omfatter svovl og ædle luftarter. Efter forslaget vil en ekspropriation således også omfatte disse stoffer.

Det skal hertil bemærkes, at den omtalte rapport fra handelsministerens tilsyn som en yderligere konklusion når frem til, at rettighederne vedrørende svovl og ædle luftarter må være bortfaldet.

Dette spørgsmål behandles ikke med et ord i den nye aftale af 15. juli 1976, således at situationen vedrørende disse rettigheder i bedste fald er uafklaret og evt. kan gøres til genstand for en voldgiftssag, men nok snarere er den, at en konsekvens af den nye aftale er opretholdelse af disse rettigheder.

Nærværende forslag er således det eneste foreliggende initiativ, som tager sigte på at drage konsekvensen af tilsynets rapport på dette område.

Den geografiske afgrænsning.

Når der i forslaget er anvendt formuleringen „alle områder under dansk højhedsret, bortset fra Færøerne og Grønland“, er det fordi forslaget alene tager sigte på de rettigheder, der er givet A. P. Møller (DUC) i henhold til eneretsbevillingen af 8. juli 1962 med senere tilføjelser og ændringer. I denne bevilling er det geografiske område afgrænset med netop denne formulering.

Det betyder ikke, at forslagsstillerne dermed accepterer de koncessioner, der er udstedt i Grønland. Tværtimod er de af den opfattelse, at den danske stat herved har foregrebet hjemmestyrekommissionens drøftelser på et af de for Grønland mest vitale områder. Forslagsstillerne er tilhængere af, at et grønlandsk selvstyre suverænt bestemmer over den grønlandske undergrund. Det er blot ikke fundet hensigtsmæssigt at koble hele dette spørgsmål sammen med spørgsmålet om A. P. Møllers eneretsbevilling. Derfor tager nærværende forslag alene sigte på de rettigheder, der følger af eneretsbevillingen, og det svarer til den geografiske afgrænsning, der er anvendt.

Forslaget er en genfremsættelse af et af VS i folketingsåret 1975-76 fremsat forslag (se Folketingstidende 1975-76, forhandlingerne sp. 11657 og tillæg A., sp. 4481), der ikke kom til 1. behandling.